

KÄRDLA LINNARAAMATUKOGU
2025. AASTA TEGEVUSE ARUANNE

Sisukord

1. Aasta lühikokkuvõte	3
1.1 Millised olid aruandeaasta tähtsündmused?	3
1.2 Millised olid tegevused teema-aastatel?	3
1.3 Millised olid uued märkimisväärsed tegevused ja teenused?	4
1.4 Kas aruandeaastaks seatud eesmärgid täideti?	4
1.5 Üle-eestilise rahulolu-uuringu rahuloluindeks	5
2. Juhtimine ja personal	5
2.1 Juhtimine	5
2.1.1 Muudatused raamatukoguvõrgus	5
2.1.2 Rahvaraamatukogu nõukogu	5
2.1.3 Rahvaraamatukogu arengukava	5
2.2 Eelarve	6
2.2.1 Raamatukogu projektid	6
2.3 Personal	8
2.3.1 Olulisemad muudatused personali korralduses	8
2.3.2 Erialahariduse ja kutse omandamine	8
2.3.3 Täienduskoolitused	8
3. Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon	9
3.1 Hoone ja ruum	9
3.2 Ligipääsetavus	10
3.2.1 Ligipääs raamatukogu ruumidele ja teenustele	10
3.2.2 Koduteenindus	10
3.2.3 Teenused teistele asutustele	11
3.3 Innovatsioon	11
3.3.1 Raamatukogu pakutavad/kasutatavad innovaatilised/infotehnoloogilised võimalused	11
3.3.2 Tähtsamad arendustegevused infotehnoloogia vallas	12
3.3.3 Iseteeninduslike teenuste kasutus	12
4. Kogude kujundamine	12
4.1 Komplekteerimise põhimõtted	12
4.2 Kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega	13
4.3 Raamatukogu komplekteerimine (trükis, e-raamat, audioraamat): analüüs ja hinnang	13
4.4 Perioodika komplekteerimine: analüüs ja hinnang	14
4.5 Muude väljaannete komplekteerimine: analüüs ja hinnang	14
4.6 Esemete komplekteerimine: analüüs ja hinnang	14
4.7 Annetuste osakaal kogude juurdekasvust	14
4.8 Inventuurid ja mahakandmised	14
5. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused	15
5.1 Lugejaküsitlused	15

5.2 Üleriigilise rahulolu-uuringu tulemused	15
5.3 Raamatukogu kasutamine ja teenused	15
5.3.1 Avalikule teabele ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse elektroonilistele teenustele juurdepääs	15
5.3.2 Muudatused ja uuendused teeninduskorralduses ning teenustes, sh e-teenustes	16
5.3.3 Lugejad	16
5.3.4 Külastused	16
5.3.5 Laenutused	16
5.3.6 MIRKO teenus	17
5.3.7 Ülevaade RVL teenusest	17
5.3.8 Infopäringud	17
5.3.9 Virtuaalüritused, -koolitused ja -näitused	17
5.3.10 Tasulised teenused	17
5.4 Laste- ja noorteteenindus	18
5.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine	18
5.4.2 Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine, arendamine ja üritused	18
5.5 Raamatukogu kui kogukonnakeskus	19
5.5.1 Kasutajakoolitused	20
5.5.2 Koostööpartnerid	20
6. Raamatukogu turundus	21
6.1 Turunduskanalid	21
6.2 Väljaannete publitseerimine	21
7. Eesmärgid tulevaks aastaks	22

1. Aasta lühikokkuvõte

1.1 Millised olid aruandeaasta tähtsündmused?

Kärdla raamatukogus otsustati kasutusele võtta ööpäevaringne raamatukogu, et lugejatel oleks võimalik raamatukogu kasutada 24/7. Vajadus tekkis rahulolu-uuringust, kus küsiti, miks raamatukogu ei ole avatud 24/7. Testperiood kestis 1. maist 1. oktoobrini. Vahemikus 22.00 – 6.00 kasutati raamatukogu 43 korral. See oli argumendiks, miks otsustati ööpäevaringse raamatukoguna püsivalt jätkata. Kogukond võttis selle võimaluse hästi vastu. Avatud raamatukogu kasutatakse igal aastal üha enam. 2025. aastal siseneti ID-kaardiga raamatukokku 2346 korda, mis on 285 korda rohkem kui 2024. a (2061).

Lugejad on kiitnud ka **uudiskirju**, mis saadetakse lugejate meiliaadressile üle kahe kuu.

Raamatukogul on käsil mitu (välis) projekti. Rahastust saadi Leader meede 5 projektile „Vaimne tasakaal ja enesehool“; Leader meede 4 projektile „Arenduskoostöö Turu Linnaraamatukoguga“; Raamatukogude kiirendist rahastus õppereisile Bornholmile koos saarlastega; osaletakse Nordplus Adult projektis Light in library for ukrainians, mille teemaks eelkõige kultuuridevaheline koostöö.

Raamatukogu on direktori isikus osalenud aktiivselt üleriigilises rahvaraamatukogude reformis, olles **4 töörühma liige**: statistika, üleriigilise raamatukogusüsteemi, komplekteerimise ja täiendkoolitussüsteemi töörühmades.

Raamatukogu on üks partneritest Hiiumaa Kirjandusfestivalile. 2025.a toimus IV peatükk, mille turundamises ja korraldamises kaasa aidati. Lisaks kirjanik L. Luugi intervjuerimine ajalehe jaoks ja festivalil. Hiiumaa Kirjandusfestival on kirjanike ja kirjastajate hulgas oodatud sündmus.

1.2 Millised olid tegevused teema-aastatel?

2025. aasta oli kuulutatud Hiiumaa valla poolt rahvariide aastaks (Torupilli Juss 180) ja Kultuuriministeeriumi poolt Eesti Raamatu aastaks. Raamatukogud andsid oma panuse teema-aastate teadvustamisel ja info levitamisel läbi ürituste ja näituste/väljapanekute.

Kärdla raamatukogudes toimus Eesti Raamatu aasta piltvaiba tikkimine, mis osutus väga populaarseks. Nõela haarasid nii kogenud käsitöötegijad kui ka algajad. Piltvaip oli tikkimiseks välja pandud ka Hiiumaa Kirjandusfestivalil.

Aasta jooksul eksponeeriti näituse vitriinkapis Eesti Raamat 500 pühendatud haruldasi ja ajaloolisi Piibleid ja lauluraamatuid, mille seas oli ka esimene eestikeelse Piibli väljaanne. Raamatu väljapanekutest olid silmapaistvamad Kärdla raamatukogu vanimad raamatud, Kärdla raamatukogu lugejate vanimad raamatud ja rändnäitus “Kauneimad Eesti raamatud 2024”.

Aasta jooksul toimusid igal kuul **vestlusringid erinevatel teemadel** (esikteos,

illustratsioonid, järjehoidja, saaga jne) ning toimusid põhikooli lastele teematunnid Eesti Raamat 500.

Toimusid luulehommik kirjanik Juli Suviga, Susanna Veevo raamatu "Minu Türgi" esitlus, vestlusring jutuvestja Piret Pääriga "Miks on muinasjutte täiskasvanutele vaja rohkemgi kui lastele", külas käis kirjastaja Epp Petrone.

1.3 Millised olid uued märkimisväärsed tegevused ja teenused?

Alates 1. maist muutus Kärkla raamatukogu ööpäevaringseks raamatukoguks. Registreeritud lugejad saavad raamatukokku siseneda ID-kaardiga igal ajal ja kasutada raamatukogu teenuseid: teha kaugtööd, laenutada ja tagastada raamatuid, juua kohvi või teed, kasutada WC, printida, mängida lauamänge, lugeda üksteisele ette raamatuid (eriti kasutavad lastega pered). Ööpäevaringne raamatukogu annab lugejatele võimaluse tulla raamatukokku ka öisel ajal. Seda võimalust kasutati 43 korda (1.05-31.12.2025).

Teiste 2025. aasta tegevuste hulka kuulusid lugejate teenindamine, raamatukogude aktiivne turundamine, elanike digikirjaoskuse koolitamine ja nõustamine, laste lugemisharjumuse kujundamine, täienduskoolituste korraldamine, andmebaasi ja kogude korrastamine, rahvusvaheliste suhete arendamine. Soov oli säilitada raamatukogu kui kogukonnakeskuse ja kokkusaamise kohana ning toetada ja mitmekesistada inimeste vaba aja veetmise võimalusi läbi erinevate kultuuriürituste ja kirjandussündmuste.

1.4 Kas aruandeaastaks seatud eesmärgid täideti?

Üheks eesmärgiks oli korraldada üritusi ja osaleda sündmustel, mis olid pühendatud Eesti Raamat 500 tähistamisele; samuti neile, mis puudutasid rahvariideaastat.

Teiseks suurimaks eesmärgiks on jääda püsima ja pakkuda kogukonnale lisaks raamatukoguteenustele üldharivat ja kultuurilist vaba aja veetmise võimalusi.

Aasta jooksul aidati kaasa Rahvaraamatukogude seaduse muutmises ja toetati muutmistegevusi; osaleti töögruppides; 2026. aastasse lükkus KOV esindajate ja raamatukogude õppereis Turu linna, et tutvuda raamatukoguteenuste, sh iseteenindusega Turu Linnaraamatukogus ja harukogudes ning arutada Hiiumaa raamatukogude tulevikku, sh uue maja ehitamist (Leader, meede 4); laiendati raamatukogu tegevusi (ööpäevaringne raamatukogu), osaleti õppereisil Bornholmil; koordineeriti laste lugemisprogramme ja viidi arvukalt läbi õpitunde lastele; propageeriti täiskasvanuharidust elanike koolitamisega ning osaleti ETKA Andras tegevustes; tehti koostööd teiste maakondade ja välisriikide 5 raamatukogudega (ühisprojektid ja -tegevused); osaleti Hiiumaa Kirjandusfestivali IV peatüki korraldamises ja turundamises ning Hiiumaa Lastefestivalil osaleti kirjandusliku aardejahiga jt raamatukogu tegevustega.

Mõju oli märgatav mitmel tasandil, kultuurilisel, hariduslikul, sotsiaalsel ja keelelisel. Täidetud eesmärgid tõstsid raamatukogusid enam pildile, tugevdas kohalikku identiteeti, tõi

kokku eri vanuses ja huvidega inimesi. Läbi sündmuste, koolituste ja töötubade suurendas lugemishuvi nii täiskasvanute kui laste hulgas, millel on ka pikaajalisem mõju.

1.5 Üle-eestilise rahulolu-uuringu rahuloluindeks

Kärdla Linnaraamatukogu rahuloluindeks oli 9,53. Uuringus osales 344 vastajat (nõue oli 10% registreeritud lugejatest ehk 167 vastajat). Hinnete summa kokku oli 3277.

Kärdla raamatukogu lugejad kiitsid avatud raamatukogu teenust. Neile meeldis, et raamatukogu saab paindlikul ajal ID-kaardiga külastada vahemikus kell 6.00-22.00 nii nädalavahetustel kui pühade ajal (st töötajatevälisel ajal). Samuti kiideti töötajate professionaalsust ja abivalmidust. Endiselt tunti puudust lifti järele, kuna raamatukogu asub II korrusel. Oodatakse mugavaid nurgakesi lugemiseks ja aja veetmiseks.

2. Juhtimine ja personal

KOV-i nimi	1. Elanike arv	2.1 Registrikoo digiraamatukogude arv	2.2 Keskraamatukogude arv	2.3 Haruraamatukogude arv	2.4 Rändraamatukogude arv	2.Kokku (2.2+2.3+2.4)	3.Teeninduspunkti de arv
2024	3160	1	1	0	0	1	0
2025	3127	1	1	0	0	1	0

2.1 Juhtimine

2.1.1 Muudatused raamatukoguvõrgus

Kärdla Linnaraamatukogul muudatusi ei olnud.

2.1.2 Rahvaraamatukogu nõukogu

Raamatukogul on hea nõukogu, kes mõtleb direktoriga kaasa raamatukogu parema toimimise nimel.

2.1.3 Rahvaraamatukogu arengukava

Hiiumaa valla rahvaraamatukogude arengukava 2025-2035 võeti vastu 21.08.2025, kuid pole veel jõustunud. Raamatukogude arengukava valmimiseks moodustati töögrupp, kuhu kuulusid kõikide Hiiumaa raamatukogude juhid ja valla esindaja.

Arengukava koostamisel võeti aluseks Hiiumaa volikogu arengukava koostamise algatuses seatud punktid, kehtiv riiklik rahvaraamatukogu seadus ja selle uuendamise väljatöötamise kavatsus, riigi kultuuripoliitika põhialused ja muud rahvaraamatukogude tööd suunavad riiklikud dokumendid.

Arengukava keskseteks eesmärkideks kujunes:

- 2026. aastal moodustatakse nende baasil üks ühtne raamatukogu, mis jätkab tegevust kõigis senistes asukohtades;
- raamatukogud osalevad aktiivselt omavahelises ja valdkondade üleses koostöös;
- sihipäraselt ja süsteemselt tegeletakse laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamisega.

Link Riigiteatajas: <https://www.riigiteataja.ee/akt/426082025002>

Link rahvaraamatukogude arengukavale:

https://www.riigiteataja.ee/akt/4260/8202/5002/m_121_Lisa_arengukava%202025-2035.pdf#

Praegu kehtivas Hiiumaa valla arengukava 2035+ on raamatukogude arenguvajadustest välja toodud, et eakate ja puuetega inimeste ligipääs raamatukogudesse on mõnel pool takistatud. Dokument kajastab, et valla tegevustasandil aastaks 2027. on raamatukoguteenus kaasajastatud ja uuendatud. Hiiumaa valla arengukavasse saab kord aastas teha ettepanekuid.

Link Hiiumaa valla arengukavale:

https://www.riigiteataja.ee/akt/4261/0202/3006/Lisa_Arengukava%20.pdf#

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.24 €	Seisuga 31.12.25 €	Muutus %
Eelarve kokku	131.126	164.921	+25,77%
Personalikulu	88.733	94.827	+6,87%
Komplekteerimiskulu	35.356	34.789	-1,60%
sh KOV-ilt	15.500	16.319	+5,28%
sh riigilt	19.856	18.470	-6,98%
sh KuM-ilt	19.856	18.470	-6,98%
Investeeringukulu	6.804	3.704	-45,56%
sh KOV-ilt	3.522	3.704	+5,17%
sh riigilt	3.402	0	-100,00%
sh KuM-ilt	3.402	0	-100,00%
Infotehnoloogiakulu	1.853	1.316	-28,98%

Raamatukogu eelarve muutus sõltub eelkõige välisprojektidest.

2.2.1 Raamatukogu projektid

Projekti nimi	Toetuse allikas	Projekti periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus	Staatuse (lõpetatud, käimasolev vms)
Eesti Raamat 500. Külas on Epp Petrone	Kultuurkapital	01.03.2025-31.10.2025	150€	260€	Lõpetatud

Kärdla Linnaraamatukogu "Suvelugemise väljakutse 2025" parimate lugejate tänuürituse korraldamine	Kultuurkapital	01.05.2025-31.10.2025	300€	442.64€	Lõpetatud
Kärdla Linnaraamatukogu laste lugemisprogrammi " Suvelugemise väljakutse 2025" auhinnad	Kultuurkapital	01.05.2025-31.10.2025	200€	251.96€	Lõpetatud
Piret Pääri muinasjututunnid Kärdla Linnaraamatukogus	Kultuurkapital	01.04.2025-31.10.2025	150€	460€	Lõpetatud
Hiiumaa õpilaste võistkonna osalemine Kirjanduslikul mängul Tallinnas	Kultuurkapital	01.04.2025-25.05.2025	100€	143.42€	Lõpetatud
Vabariiklik ettelugemisvõistlus "Kullast kallim" Hiiumaa eelvoor ja osalemine Tallinna lõppvoorus	Kultuurkapital	01.10.2025-10.11.2025	80.33€	115.23€	Lõpetatud
„Vaimne tasakaal ja enesehooldus“	Leader programm, meede 5	05.2025	1300€	1300€	Lõpetatud
„Arenduskoostöö Turu Linnaraamatukoguga“	Leader programm, meede 4	03.2026	8056.41€	8056.41€	Lõpetatud
“Saarte ühine arenguprojekt” õppereis Bornholmile	Raamatukogude kiirendi	09.2025	3137€	3137€	Lõpetatud
Projekt Light in library for ukrainians	Nordplus Adult	2025	5624€	5624€	Lõpetatud
European Conference “Living and Teaching	Erasmus+	07-09.05.2025	995€	995€	Lõpetatud

European Values Today”					
„Erasmus+ Program & Epale: a window of opportunities for Public Libraries, as Adult Education Providers“	Erasmus+	25.11.- 28.11.20 25	840€	840€	Lõpetatud

Tänu Eesti Kultuurkapitali Hiiumaa ekspertgrupi toetustele saadi suuremad lasteüritused läbi viia täies mahus ja pakkuda lastele põnevaid esinejaid ning toremaid auhindu. Tänu välisrahastusele sai ette võtta laiemaid teemasid.

2.3 Personal

Töötajate arv	Täidetud töökohtade arv (FTE)
5	4,5

2.3.1 Olulisemad muudatused personali korralduses

Töötajate arv on püsinud stabiilne.

2.3.2 Erialahariduse ja kutse omandamine

Töötajatel on olemas vajalik erialaharidus ja omistatud raamatukoguhoidja kutse.

2.3.3 Täienduskoolitused

Koolitusteema	Koolituste arv
Juhtimine, sh projektijuhtimine	1
Raamatukogutöö kvantitatiivne ja kvalitatiivne hindamine, sh statistika ja uuringud	
Meeskonnatöö ja koostööoskused	4
Isikuandmete kaitse ja autoriõigused	
Kogude kujundamine ja haldamine	1
Teenuste pakkumine ja arendus	1
Klienditeenindus	1
Ligipääsetavuse tagamine ning erivajadustega või puuetega inimeste teenindus	
Digi- ja meediapädevused	2
Koolituste ja ürituste korraldamine, sh koolitamine	
Kultuur ja kirjandus	5
Pensionitarkuse infotund	1
ERÜ lasteteeninduse toimkonna ühisseminar	2

Lugemisisu stardikoolitus	1
Õppereisid (Bornholmi raamatukogud, Pärnu Keskraamatukogu ja Mai raamatukogu)	2

Kärdla raamatukogu, olles maakonnaraamatukogu rollis, korraldas maakonna rahvaraamatukogudele järgmised koolitused: ohvriabi koolitus (Sotsiaalkindlustusamet), paberikunsti töötuba (Kerli Varrik), AI ja küberturvalisus (Ain Rasva IT-ekspert), vaimne tervis ja enesehool (MTÜ Igale Lapsele Pere), DISC enesearengu- ja meeskonnakoolitus (Change Partners OÜ), Pensionitarkus, Sinu nutikas tulevikuplaan (Sotsiaalministeerium), Kriisiabi koolitus – hädaolukorraks valmistumine (Päästeamet, Lääne Päästkeskus). Viidi läbi maakondlik seminar Kärdla raamatukogus, käidi õppereisil Pärnu Keskraamatukogus ja Mai raamatukogus ning Taanis Bornholmi saarel, korraldati Kaitseliidu seminar Kärdlas „Mida teha siis, kui...“

Eesti Lastekirjanduse Keskuse poolt korraldatud Lastekirjanduse aastakoosolek ja seminar „Laps kirjanduses“ andsid hea ülevaate uuest ilmunud laste- ja noortekirjandusest. Antud raamatute nimekirjad on heaks aluseks uute raamatute tellimisel ja nende kasutamisel raamatukogutundides. DISC enesearengu- ja meeskonna koolitusel saadud teadmised õpetasid eneseanalüüsimist ning aitasid paremini mõista kaastöötajaid. Õppereisil Bornholmis külastati mitmeid raamatukogusid, toimus vestlusring sealsete kolleegidega lastetööst ja raamatukoguteenustest. Veebi kaudu osaleti ERÜ ja Kultuuriministeeriumi koostöö seminaridel, mis andsid ülevaate üleriigiliste raamatukoguteenuste edenemisest. Koolitused on harivad ja silmaringi avardavad ning pakuvad töötajatele uusi oskusi ja teadmisi, mis aitavad neil oma igapäevatööd tõhusamalt teha.

3. Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon

3.1 Hoone ja ruum

Kärdla raamatukogu tegutseb nõukogude ajal ehitatud hoones, mis on amortiseerunud ja halvas seisukorras. Vihmase ilmaga tuleb siseruumidesse paigutada ämbrid ja pesukausid, et koguda sissesadavat vett. Tegemist on tõsise ja pikaajalise probleemiga, millele ei ole seni lahendust leitud ka vallavalitsuse poolt. Kui vesi on jõudnud konstruktsioonide vahele, võib see kaasa tuua tõsise ohu hoone seisukorrale ja kasutajate turvalisusele. Hoones tegutseb lisaks raamatukogule ka kultuurikeskus.

Kärdla raamatukogu asukoht on väga hea, paiknedes Kärdla keskväljaku ääres. Lugemissaal, kus korraldatakse mitmesuguseid üritusi, on suur ja avar. Ka valgustusega on olukord väga hea, kuna 2023. aastal vahetati välja kõik päeavalguslambid. Kuigi plaanis oli soetada invatool liikumiseks I korruselt II korrusele, ei osutunud see kitsa trepikoja tõttu võimalikuks, sest see võiks takistada evakueerimist.

3.2 Ligipääsetavus

3.2.1 Ligipääs raamatukogu ruumidele ja teenustele

Ligipääsetavuse aspektid	Jah/ei
Raamatukogu kodulehel on toodud vajalik info erivajadustega inimestele pakutavate võimaluste ning ruumide kohta	ei
Raamatukogu kodulehel on info Pimedate raamatukogu ja selle võimaluste kohta	jah
	Mitmes raamatukogus?
Raamatukokku on paigaldatud taktilised tähised	ei
Raamatukogu pakub regulaarselt koduteenindust	jah
Raamatukogusse pääseb mugavalt ilma kõrvalise abita ka ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastaja	ei
Ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastajad pääsevad ilma kõrvalise abita mugavalt kõikidesse raamatukogu ruumidesse	ei
Raamatukogus on nõutele vastav invatualett	ei
Raamatukogu juures on invaparkimiskohad või invatranspordile on muul viisil tagatud parkimisvõimalus	jah
Kuuldeaparaadi kasutajal on raamatukogus võimalik kasutada silmusvõimendit	ei
Raamatukogu lahtiolekuajad arvestavad ühistranspordi graafikutega	jah
Raamatukogu on avatud vähemalt ühel nädalavahetuse päeval	jah
Muu (nimetada)	

3.2.2 Koduteenindus

Koduteeninduse teenused	Kordade arv	Kasutajate arv
Väljaannete laenutus	-	-
Kasutajakoolitus	-	-
Digipädevuste alane nõustamine	-	-
Muu (nimetada)	-	-

Koduteeninduse nõudluse vajadus on Kärldas minimaalne. Regulaarselt koduteeninduse teenuseid ei vajata. Küll aga viiakse raamatuid soovijatele koju vajadusepõhiselt (nt lugeja on haige). Inimestel on suhtumine, et kuniks nad veel vähegi suudavad, tulevad nad ise kohale. Siiski koduteenindusel on väga oluline mõju nende inimeste elukvaliteedile, kellel on liikumine raskendatud või puudub võimalus ise raamatukokku tulla. Teenus tagab, et lugemisvara ja raamatukogu tugi jõuavad ka nende lugejateni, kes on harjunud kogu elu raamatukogu kasutama.

3.2.3 Teenused teistele asutustele

Teenused teistele asutustele	Kordade arv	Osavõtjate arv
Kärdla lasteaed	12	258
Kärdla Kool	33	596
Käina Kool	4	87
Suuremõisa Lasteaed-Põhikool	3	60
Hiiumaa Gümnaasium	2	50
Hiiumaa Sotsiaalkeskus	1	23
Kärdla Päevakeskus	1	9

Kärdla lasteaia lastele ja Kärdla kooli õpilastele korraldatakse erinevaid teematunde. Nende hulka kuuluvad näiteks Eesti Vabariigi aastapäeva, Põhjamaade kirjanduse nädala ja Eesti kirjanduse päeva tegevused, samuti lugemisprogrammi „Lugemisisu“ teematunnid ning suvelugemise väljakutse. Kärdla Päevakeskuse eakatele käiakse ette lugemas ning korraldatakse kohtumisi kirjanikega.

Koostöö teiste asutustega teeb raamatukogu nähtavamaks ning aitab kujundada harjumust raamatukogu külastada. Lastele suunatud tegevused toetavad lugemisharjumuse kujunemist ja äratavad huvi raamatute vastu. Vanemaealiste jaoks on kohtumised ja ühistegevused tähtsad nii suhtlemise, vaimse aktiivsuse kui ka lihtsalt hea enesetunde jaoks

3.3 Innovatsioon

3.3.1 Raamatukogu pakutavad/kasutatavad innovaatilised/infotehnoloogilised võimalused

Innovaatilised/infotehnoloogilised lahendused	Mitmes raamatukogus?
Raamatukogusüsteem URRAM	-
Raamatukogusüsteem RIKS	jah
Raamatukogusüsteem Sierra	-
Raamatuid saab laenutada igal ajal laenutuskapi kaudu	ei
Raamatuid saab tagastada igal ajal tagastuskasti, tagastusluugi või laenutuskapi kaudu	jah
Raamatukogus on iseteeninduslahendused (laenutusautomaadid)	jah
Raamatukogu pakub avatud raamatukogu teenust (24/7)	jah
Raamatukogu pakub kasutajatele kaugtöökohta/individuaaltööruumi	jah
Raamatukogu pakub kasutajatele rühmatööruumi	jah
Raamatukogu pakub kasutajatele konverentsitehnikat	jah
Raamatukogu pakub kasutajatele vähemalt ühte kaamera ja mikrofoni arvuti (nt koosolekuteks)	jah
Raamatukogus saab kasutada helistuudiot (nt muusika, taskuhäälingute loomiseks)	ei
Raamatukogus saab kasutada videostuudiot (nt videote, vlogide loomiseks)	ei
Raamatukogus on kasutusel RFID lahendus	jah
Raamatukogus on vähemalt üks AIP arvuti	jah

Raamatukogus saab kasutada WiFi ühendust	jah
Raamatukogus saab kasutada printerit ja/või skännerit ja/või koopiamasinat	jah
Raamatukogus saab värviliselt printida	jah
Muud teenused (nimetada)	

3.3.2 Tähtsamad arendustegevused infotehnoloogia vallas

Hetkel on IT-vahenditega üldiselt kõik korras. Probleeme valmistab lasteosakonnas RFID-laenutuseks vajalik laenutusplaat, mida ei ole IT-spetsialist seni saanud eelmisel aastal soetatud uue arvutiga tööle.

3.3.3 Iseteeninduslike teenuste kasutus

- Kärddla raamatukogu pakub alates 21. septembrist 2021 avatud raamatukogu teenust iga päev kell 6.00 - 22.00.
1. maist 2025 on lugejate soovil võimalik raamatukokku siseneda ööpäevaringselt.
- Raamatukogus on kasutusel laenutusautomaat, kus lugeja saab ise laenutada ja tagastada raamatuid
- Lugejal on võimalik ise laenutustähtaega pikendada sisenedes raamatukogu kodulehelt e-kataloogi Riksweb
- Lugejal on võimalik teha reserveeringuid läbi e-kataloog Riksweb
- Raamatukogus on olemas tagastuskast, kuhu saab raamatuid tagastada 24/7

Kõiki eespool nimetatud teenuste kasutamist (va tagastuskast ja ID-kaardiga sisenemine) analüüsitakse läbi info-ja kataloogisüsteemi RIKS. ID-kaardiga sisenemise analüüsimiseks saadakse logi ligipääsusüsteemi FoxSec süsteemist, kust andmed tuuakse üle RIKSi.

Aruandeaastal kasutati Kärddla raamatukogu avatud raamatukogu teenust (ID-kaardiga sisenemine) 2346 korral, mis on 16,4% rohkem kui 2024. aastal. Alates teenuse avamisest 21.09.2021 kuni 31.12.2025 on teenust kasutatud kokku 7692 korral.

Andmed näitavad, et avatud raamatukogu võimalust kasutatakse peamiselt õhtuti ja nädalavahetusel. Ajavahemikus 17 - 21 toimus 42,8% ning laupäeval ja pühapäeval 46,6% kõigist külastustest. Kõige rohkem tullakse raamatukokku kell 18 ja 19. Kuude lõikes on kasutus suurim mai - augustis, mil toimus 46,5% aasta sisenemistest.

4. Kogude kujundamine

4.1 Komplekteerimise põhimõtted

Komplekteerimine toimus jätkuvalt vastavalt rahvaraamatukogude töökorralduse juhendile ja kultuuriministri määrusele „Rahvaraamatukogude riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord”. Kogude täiendamisel eelistatakse Eesti riiki, ajalugu ja kultuurilugu käsitlevat kirjandust, laste- ning noortekirjandust ja kodulooalast kirjandust. Tellitud on tõlkekirjanduse paremik.

Tarbekirjandusest osteti laiemale lugejaskonnale huvipakkuvaid raamatuid.

Komplekteerimisel lähtuti ka lugejate soovidest ja huvidest.

Kuna Kärkla Linnaraamatukogu täidab kooli raamatukogu ülesandeid põhikogu osas, siis suurendati koolis vaja mineva kirjanduse eksemplaarsust.

Raamatuid telliti hulgifirmade Rahva Raamat ja Apollo kaudu.

On olemas Kärkla Linnaraamatukogu teavikute komplekteerimis põhimõtted ja säilitamise tähtsused.

Kärkla Linnaraamatukogu kaudu toimus raamatute komplekteerimine teistele Hiiumaa maakonna raamatukogudele riigi poolt eraldatud toetuse ulatuses. Raamatukogud tegid oma valiku Rahva Raamatu tellimisnimekirjade alusel.

4.2 Kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

Kogude ringlus 1,09.

Kojulaenutustest oli lastele laenutusi 16,7% ja täiskasvanutele 83,3%.

Üldiselt eelistatakse laenutada uuemat kirjandust. Peamiselt soovitakse ilukirjandust nii Eesti kui ka välismaa autoritelt. Jätkuvalt on populaarsed ajaviite- ja krimiromaanid. Suur huvi on meedias kajastatud ja auhinnatud raamatute vastu.

Ilukirjanduse laenutusi oli 73% raamatute kojulaenutuste üldarvust (2024. a 75%).

Teabekirjandusest laenutati rohkem ajaloo-, psühholoogia-, tervise-, kunstilaseid raamatuid. Endiselt tuntuks huvi reisikirjade ja elulugude vastu. Populaarsed teemad olid ka sõjaajalugu, loodus ja sport.

Lastekirjandusest laenutatakse kõige rohkem koolis soovituslikku kirjandust.

99% laenutustest moodustasid eestikeelsed väljaanded. Võõrkeelset kirjandust laenutasid peamiselt kooliõpilased.

6% kojulaenutustest oli perioodikalaenutusi (2024.a 5%).

4.3 Raamatukogu komplekteerimine (trükis, e-raamat, audioraamat): analüüs ja hinnang

2025. aastal osteti raamatukokku 1044 eksemplari raamatuid (2024. a 1139 eksemplari), mis on 0,33 raamatut elaniku kohta. Enamik raamatuid (98,7%) olid eesti keeles.

Ostetud raamatutest moodustas 75% ilukirjandus. Liigikirjandusest osteti kõige rohkem ajaloolaseid raamatuid, reisikirju, trükiseid psühholoogia valdkonnast ja elulugusid.

Audioraamatuid ja e-raamatuid ei ostetud.

4.4 Perioodika komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Perioodika komplekteerimisel jälgiti, et kättesaadav oleks peamine osa Eestis ilmuvast perioodikast. 2025.a lisandus raamatukokku koos annetustega 42 aastakäiku ajakirju (2024.a 46) ja 10 aastakäiku ajalehti. (2024.a 10). Tellitud olid üleriigilised päeva- ja nädalalehed, Saarte Hääling ning kohalik Hiiu Leht.

Ajakirjadest telliti laiale lugejaskonnale mõeldud väljaandeid igast valdkonnast (ajalugu, tehnika, tervis, kodundus jm). Tellitud oli SA Kultuurileht poolt väljaantav kultuuriperioodika.

Annetusena lisandus 6 ajakirja (Eesti Loodus, Horisont, Start!, Kaitse Kodu, Radar, Sõdur) ja 1 ajaleht (väliseestlaste Vaba Eesti Sõna).

Jätkati ostmist digiperioodikale (Delfi väljaanded, Postimees, Imeline Teadus, Imeline Ajalugu, Hiiu Leht).

Lastele oli tellitud ajakirjad Hea Laps, Täheke ja Miki Hiir.

4.5 Muude väljaannete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Auviseid 2025. aastal raamatukokku juurde ei lisandunud, sest puudub huvi laenutamiseks.

4.6 Esemete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Lasteosakonda osteti juurde lauamänge. Uued IQ mängud on lapsed väga hästi vastu võtnud. Tihti tulevadki nad raamatukogusse enne huviringe aega parajaks tegema, mitte nii palju raamatuid laenutama.

4.7 Annetuste osakaal kogude juurdekasvust

Annetuse osa moodustas ligikaudu 5 % kogude juurdekasvust. Annetustest võeti arvele 53 raamatut, 1 ajaleht ja 6 ajakirja.

Raamatuid annetasid peamiselt teoste autorid ja raamatukogu kasutajad. Raamatukokku toodi ka kodudest palju raamatuid, kuid neid võeti arvele valikuliselt. Mõnikord sai täiendust koolis vajaminev kirjandus. Annetatud raamatutest moodustas 90% eestikeelne ja 10% võõrkeelne kirjandus.

4.8 Inventuurid ja mahakandmised

Aasta jooksul kustutati fondist 848 eksemplari (2024.a 907) raamatuid, 86 auvist (2024.a 25) ja 99 aastakäiku perioodikat (2024.a 98).

Raamatute mahakandmise peamiseks põhjuseks oli lagunemine ja määrdumine. Samuti eemaldati kogust vähekasutatud raamatuid. Raamatute uustrüki lisandumise korral eemaldati kogust vanemad väljaanded.

Kuna auvistele puudub nõudlus, siis vähendati ka nende arvu.

Mahakantud raamatuid müüdi suvel soodsa hinnaga huvilistele ja jagati tasuta. Samuti täiendati Hiiumaa Sotsiaalkeskuse Pargikodu ja TS Laevad OÜ praamide lugemisriiulit. Inventuuri ei tehtud.

5. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

5.1 Lugejaküsitlused

Lugejaküsitlust eraldi läbi ei viidud. See toimus koos üleriigilise heaolu-uuringuga.

5.2 Üleriigilise rahulolu-uuringu tulemused

Kärdla Linnaraamatukogu rahuloluindeks 9,53. Uuringus osales 344 vastajat (nõue oli 10% registreeritud lugejatest ehk 167 vastajat). Hinnete summa kokku oli 3277.

Vastustest tulid esile viis teemat:

1. Peeti oluliseks avatud raamatukogu funktsiooni olemasolu. Kiideti teenust, et raamatukogu saab paindlikul ajal ID-kaardiga külastada vahemikus kell 6.00-22.00 nii nädalavahetustel kui pühade ajal (st töötajatevälisel ajal)
2. Kiideti töötajate professionaalsust ja abivalmidust.
3. Oodatakse kaasaegsemat ruumilahendust, kus oleksid lugemisboksid ja vaikuseruum (silent box) privaatsete telefonivestluste jaoks. Sealhulgas mainiti, et raamatukogul oleks vaja uusi ruume või suuremat remonti.
4. Ebamugavust valmistab lugejatele raamatukogu asukoht teisel korrusel ning lifti puudumine.

5.3 Raamatukogu kasutamine ja teenused

5.3.1 Avalikule teabele ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse elektroonilistele teenustele juurdepääs

Uusi AIP arvuteid ei ole aruandeaasta jooksul soetatud, sest olemasolevad on ajakohased. AIP arvutite kasutuse vajadus on tõusnud 38,5%.

AIP-i peamised kasutajad on jäänud samaks – nendeks on töötud ja eakad, kes vajavad abi näiteks e-riigi erinevatel veebilehtedel toimingute tegemiseks, samuti printimisel. Arvuteid kasutatakse nii notari tehinguteks, e-panga külastamiseks, e-kirjade lugemiseks kui ka digidokumentide allkirjastamiseks. Tõusnud on digiturvalisuse teabe saamise vajadus. Üha enam kasutatakse isiklikke nutiseadmeid ja sülearvuteid raamatukogu WiFi võrgualal. Avalikule teabele juurdepääs on tagatud ööpäevaringselt, kui lugejad saavad raamatukokku

siseneda ID-kaardiga. Avalik teave raamatukogu kohta on üleval nii valla kodulehel kui ka Kärkla Linnaraamatukogu kodulehel.

5.3.2 Muudatused ja uuendused teeninduskorralduses ning teenustes, sh e-teenustes

Kärkla raamatukogu pakub alates 21. septembrist 2021 avatud raamatukogu teenust iga päev kell 6.00-22.00. 1. maist 2025 on lugejate soovil võimalik raamatukokku siseneda ööpäevaringselt, st 24/7.

5.3.3 Lugejad

Lugejad 2024	Lugejad 2025	Muutus (+-)
1670	1660	-10

Lugejate hulga suurusjärk on jäänud samaks.

5.3.4 Külastused

Külastused 2024	Külastused 2025	Muutus (+-)
26599	25082	-1517

2024. aasta külastuste hulka (tabelis) on arvestatud ka virtuaalkülastused (Rikswebi külastused).

Kuna statistiliste andmete kogumise kord muutus (enam ei arvestata külastuste hulka virtuaalseid külastusi), on 2025. aasta tabeliarvestuses külastusi märkimisväärselt vähem. 2025.a virtuaalkülastuse hulk oli 2967. Kokku külastusi vana arvestuse järgi oleks 28049 ehk tegelik külastuste arv on 2025. aastal tõusnud 1450 külastaja võrra.

Külastuste arvu mõjutavad raamatukogudes korraldatavad üritused ja näitused ning nende atraktiivsus erinevate lugejarühmade jaoks. Lisaks konkureerivad raamatukogu sündmustega muud piirkonnas toimuvad kultuuri- ja meelelahutusüritused, näiteks kino, teatrietendused ja kontserdid.

5.3.5 Laenutused

Laenutused 2024	Laenutused 2025	Muutus (+-)
35535	27790	-7745

Tabelisse on arvestatud kojulaenutused ja kohalaenutused kokku.

Kuna statistiliste andmete kogumise kord muutus (alates 2025. aastast arvestatakse pikendusi eraldi ehk pikendused ei kuulu enam laenutuste hulka), vähenes laenutuste hulk oluliselt (pikendati 6928 korral).

Vaatamata kõigele on lugejate lugemisharjumustes toimunud muutusi. Üha rohkem tarbitakse sisu digikanalites – e-raamatute, audioraamatute ja muude veebipõhiste lahenduste kaudu – mistõttu külastatakse raamatukogu harvemini. Laenusvajadust mõjutavad tõenäoliselt ka

majanduslik olukord ja kiirenenud elutempo – inimestel on vähem vaba aega, raamatukokku tullakse harvem ning lugemine võib jääda teiste igapäevaste kohustuste kõrval tahaplaanile. Lisaks on märgata põlvkondlikku muutust - põlvkond, kelle jaoks lugemine on olnud tavapärane harjumus, on vananenud ning uut samaväärset lugemispõlvkonda ei ole seni peale kasvanud.

5.3.6 MIRKO teenus

Kärdla Linnaraamatukogu ei osale üleriigilises MIRKO teenuses.

5.3.7 Ülevaade RVL teenusest

Hiiumaa raamatukogude vaheline RVL on aktiivne ja toimib tavapäraselt. Kärdla raamatukogust laenutati aasta jooksul välja 603 raamatut ja tellis sisse 137 korral.

Maakonnasiseselt tellitakse enamasti kooli kohustuslikku lastekirjandust; maakonna väliselt õppekirjandust, võõrkeelseid ja spetsiifilisi erialaseid teavikuid. Välis RVL-i raamatute transport toimub Omniva postkontori kaudu.

Väljastpoolt maakonda telliti 8 korda. Kõige enam telliti Tallinna Ülikooli Akadeemilisest Raamatukogust.

5.3.8 Infopäringud

Päringud 2024	Päringud 2025	Muutus (+/-)
97	86	-11

Peamiselt tehakse teemapäringuid. Kõige enam tuntakse huvi kodupaiga kohta: Hiiumaa ajalugu ja loodus, Hiiumaa muistendid ja rahvarõivad, purjelaev “Alar”, Sõru sadama lugu. Huvi on tuntud ka Ungern-Stenbergi suguvõsa kohta, Ants Viidalepa illustatsioonid raamatutes, keraamika töövõtted ja sport.

5.3.9 Virtuaalüritused, -koolitused ja -näitused

Virtuaalüritusi, -koolitusi ja -näitusi ei korraldatud.

5.3.10 Tasulised teenused

Kärdla Linnaraamatukogu tasulised teenused:

- Printimine
- Koopiate tegemine
- Skaneerimine
- Ruumirent

5.4 Laste- ja noorteteenindus

Lug-d 2024	Lug-d 2025	Muutus (+/-)	Külast- d 2024	Külast- d 2025	Muutus (+/-)	Laenut 2024	Laenut 2025	Muutus (+/-)
433	417	-16	6545	6625	+80	4761	4609	-152

Lastest lugejate ja laenutuste näitajaid mõjutab avatud raamatukogu (24/7) kasutus, kus lapsevanemad eelistavad sageli vormistada kogu pere laenutused ühe konto ehk lapsevanema nime alla. Seetõttu ei ole osa lapsi, näiteks suvehiidlaste lapsed, end eraldi lugejaks registreerinud ning nende laenutused ei kajastu laste laenutuste statistikas. Ka võib muutuste põhjuseks olla vanuseline muutus – täiskasvanuikka jõudvaid lapsi on rohkem kui I klassi minejaid.

Samas suurenes mõnevõrra laste külastuste arv. Üheks oluliseks põhjuseks on see, et alates 2024. aastast täidab Kärkla Linnaraamatukogu ka Kärkla Kooli kooliraamatukogu ülesandeid ning kooli soovituslik kirjandus toodi linnaraamatukokku. Külastuste arvu kasvule aitavad kaasa ka lugemisprogrammid ja raamatukogutunnid.

Kärkla raamatukogus moodustavad lapsed lugejatest 25,12%.

5.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimisel võeti aluseks Eesti Lastekirjanduse Keskuse soovitusi ja teabepäevadel saadud soovitusi. 2025. aastal lisandus raamatukokku 318 eksemplari s.o 29% juurdetulekust (2024. a 377 eksemplari s.o 30,4%) laste- ja noortekirjandust.

Inglisekeelseid raamatuid lisandus lastele ja noortele 13 eksemplari.

Raamatukogusse telliti lasteajakirjade valikust Täheke, Hea Laps, Miki Hiir.

2025. aastal toimus kolm kohtumist, kus osalesid kõigi Hiiumaa raamatukogude esindajad ning saare kõikide koolide kirjandus- ja klassiõpetajad. Ühistegevuste arutelude kõrval oli üheks oluliseks teemaks koolide kohustuslik ja soovituslik kirjandus ning selle kättesaadavus raamatukogudes. Koostöös valmis dokument, kuhu koondati koolide soovid ja vajadused ning andmed selle kohta, kui palju vastavaid raamatuid raamatukogudes olemas on. Selle alusel suurendati koolides soovitusliku lugemisvara eksemplaarsust, osteti vananenud eksemplaride asemele kordustrükke ning vajaduse korral asendati lagunenud, määrdunud või kadunud raamatud uutega.

5.4.2 Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine, arendamine ja üritused

Laste ja noorte lugemise juurde toomiseks teeme tihedat ja tulemuslikku koostööd kohaliku lasteaiaga ning Hiiumaa koolidega. Õpetajad külastavad raamatukogu koos õpilastega regulaarselt ning väärtustavad võimalust siduda õppetöö raamatukogutundidega. Raamatukogutunnid toimuvad eri teemadel: tutvustatakse uudiskirjandust ja kirjanikke, antakse ülevaate eri maade kirjandusest, õpetatakse kasutama andmebaase ja teatmekirjandust ning räägitakse raamatute ja raamatukogude ajaloost. 2025. aastal viidi läbi 14 teematundi „Eesti Raamat 500“, mis olid pühendatud Eesti Raamatu Aastale.

Hiiumaa õpilased osalesid vabariiklikul 4. klasside ettelugemise võistlusel “Kullast kallim”, kirjanduslikul viktoriinil ning Lastekaitse Liidu ja Tallinna Raamatukogude korraldatud laste kirjanduskonverentsil.

Juba aastaid on Kärkla raamatukogus populaarne raamatukohvik „Sulg ja Silm“, kus külalised valivad pakutavate raamatute hulgast endale meelepärase lugemisvara. Lisaks Kärkla Koolile pakuti raamatukohviku tunde ka Käina ja Suuremõisa koolidele. Samuti jätkusid lugemisprogrammid „Lugemisisu“ ja „Suvelugemise väljakutse“.

9. oktoobril olid Kärklas külas Lasteajakiri Täheke toimetajad Kadri Hinrikus ja Ilona Martson ning ajakirja Hea Laps peatoimetaja Kätlin Vainola.

Kõigi laste- ja noorteürituste eesmärk on tuua noor lugeja raamatu juurde ning kujundada lastes lugemis- ja raamatukogukülastuse harjumus.

Lastele ja noortele toimus aasta jooksul kokku 72 üritust.

5.5 Raamatukogu kui kogukonnakeskus

Kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond.

Üritused/tegevused 2024	Üritused/tegevused 2025	Muutus (+/-)
238	171	-67

Tabelis ei kajastu individuaalkoolitused.

Üritused/tegevused mida on raamatukogu aruandeaasta jooksul pakkunud.

Üritused/tegevused	Arv
Kirjandusega seotud näitused ja väljapanekud	47
Lugejate kohtumised kirjanike ja kirjandustegelastega	14
Lugejamängud ja -võistlused	15
Kodulooga seotud sündmused ja väljapanekud	9
Kunsti- või käsitöönäitused	4
Kontserdid või muusikasündmused	-
Info- ja digipädevuste alane nõustamine ja juhendamine	18
Üldharivad loengud ja töötoad	56
Muud (Maakondlik koosolek – raamatukogude reform, Eesti Raamatu Aasta 2025 avamine, raamatukohvik)	8

5 kõige olulisemat üritust/tegevust:

- Eesti Raamatu Aastale pühendatud läbi aasta väldanud temaatilised vestlusringid.
- IV Hiiumaa Kirjandusfestivali korraldusmeeskonnas osalemine.
- Laste lugemisprogrammi Suvelugemise lõpusündmus. Külas käis Pipi Pikksukk.

- Pühakirjade ja lauluraamatute näitus, kus sai näha haruldast esimest eestikeelset Piibli väljaannet.
- DISC enesearengu- ja meeskonna koolitus, kui valdkondade vaheline meeskonna kujundamise koolitus.

Kõik korraldatud sündmused ja näitused rikastasid saare kultuurielu, tõid inimesed raamatukokku ning pakkusid eri vanuses sihtrühmadele võimalusi osaleda sisukates ja harivates ettevõtmistes.

5.5.1 Kasutajakoolitused

Koolitused 2024	Koolitused 2025	Muutus (+/-)
139	62	-77

Kasutajakoolituste arvu langus on tingitud eelkõige individuaalkoolituste vähenemisest. Vähenenud on vajadus avatud raamatukogu kasutamise koolituste järele.

Peamisteks individuaalkoolituste teemadeks täiskasvanutele olid nutiseadme tundmine ja kasutamine, e-kontode loomine erinevatesse keskkondadesse, digiallkirjastamine ja ID-kaardi kasutamine. TÕN õpitoas õpetati rahatarkust. Sihtrühmaks vanuses 60+ inimesed.

Laste koolitusteemad olid valdavalt seotud kirjanduse tutvustamisega ja erinevate andmebaaside õpetamisega (Riksweb, Digar jne). Lasteaiastele õpetati Eesti rahvussümboleid ja põhjamaade kirjanduse tunnis räägiti Islandi loodusest.

Tagasiside kõikidele koolitustele on positiivne. Eakad on tänulikud, et raamatukogus antakse tasuta digipädevusega seotud abi. Koolist ja lasteaiast õpetajad soovivad teha koostööd ning küsivad alati järgmisteks kohtumisteks aegasid.

5.5.2 Koostööpartnerid

Kohalikul tasandil on Kärkla Linnaraamatukogu suuremad koostööpartnerid: Hiiumaa Vallavalitsus, Kärkla osavallavalitsus, Hiiumaa Muuseum, Hiiumaa Arenduskeskus, Suuremõisa Loss, Politsei- ja Piirivalveamet, Kärkla Põhikool, Hiiumaa Gümnaasium, Kärkla Lasteaed ja Suuremõisa Lasteaed-Põhikool, Kärkla Kultuurikeskus, Kärkla Noortekeskus, Kärkla Päevakeskus ja Hiiu Leht.

2025. aastal toimus kolm kohtumist, kus osalesid kõigi Hiiumaa raamatukogude esindajad ning saare kõikide koolide kirjandus- ja klassiõpetajad. Kohtumistel pandi paika ühistegevuste kava, jagati häid kogemusi laste raamatute juurde toomisest ning arutleti koolide vajaduste üle soovitusliku kirjanduse osas.

Riiklikul tasandil on Kärkla Linnaraamatukogu koostööpartneriteks Kultuuriministeerium, Eesti Rahvusraamatukogu, Eesti Hoiuraamatukogu, Rahvusarhiiv, Eesti Lastekirjanduse Keskus, Eesti noortekirjanduse Ühing, ERÜ, ETKA Andras ja teised maakonna- ja keskraamatukogud, kellega saab ideid ja kogemusi vahetada. Samuti Eesti

Kultuurkapital, kuhu esitatakse toetuste saamiseks projekte erinevate ürituste läbiviimiseks. Deltmar OÜ pakub teenust ja kasutajatuge info- ja kataloogisüsteemi RIKS kasutamisel igapäevatoös. Avatud raamatukogu teenuse tarbeks pakub ligipääsusüsteemi FoxSec ettevõtte BFL Security OÜ.

6. Raamatukogu turundus

6.1 Turunduskanalid

Peamised kanalid raamatukoguteenuste tutvustamiseks:

- Raamatukogu koduleht
- Sotsiaalmeedia (Facebook, Youtube)
- Ajalehed, ajakirjad
- Välireklaam (plakatid infotulpadel)
- Muud (meiliturundus)

Peamiselt kasutab Kärdla Linnaraamatukogu info edastamiseks raamatukogu kodulehte ja sotsiaalmeedia platvormidest Facebooki. Meiliturunduses on kasutuses uudiskirjade saatmise programm Smaily.

Lähenevad raamatukogu sündmused pannakse üles veebis hiiumaa.ee lehele, mis on Hiiumaal kõige populaarsem veebileht sündmuste levitamiseks. Info on üleval ka raamatukogu laenutuslehtidel, infotahvlitel, trepikojas ja tänavatel, samuti ajalehes Hiiumaa Teataja.

Kõik eespool mainitud turunduskanalid on olulised, sest inimestel on harjumuspäraselt erinevad kanalid info/teenuste/sündmuste jälgimiseks.

Tasulist reklaami on kasutatud kohalikus lehes (Hiiu Leht).

6.2 Väljaannete publitseerimine

Aruandeaastal raamatukogu ühtegi väljaannet ei publitseerinud.

Olulisemad raamatukogutöötajate poolt avaldatud artiklid on näha Kärdla Linnaraamatukogu kodulehel. Aasta jooksul avaldasid raamatukogutöötajad raamatututvustusi kohalikus ajalehes Hiiu Leht.

Kärdla raamatukogu direktor jagas lugemissoovitusi Terevisioonis.

<https://jupiter.err.ee/1609596473/lugemissoovitus-hiidlastelt>

Aasta üheks olulisemaks meediakajastuseks Kärdla raamatukogu jaoks oli see, kui ERR kirjutas Kärdla raamatukogu võimalusest laenutada raamatuid ööpäev läbi. Uudis leidis kajastust ka Aktuaalses Kaameras.

<https://www.err.ee/1609708926/kardla-raamatukogust-saab-raamatuid-laenutada-oo-paev-labi>

7. Eesmärgid tulevaks aastaks

Uued suunad arengus lähtuvalt raamatukogu ja/või KOV-i arengukava(de)st, kavandatud muudatused, peamised eesmärgid.

2026. aastal lõpeb Eesti Raamat 500 pühendatud eesti raamatu aasta, mille tähe all korraldatakse sündmusi. Hiiumaa vald on kuulutanud välja tuletornide aasta. Raamatukogu annab oma panuse teema-aasta teadvustamisel ja info levitamisel läbi ürituste ja näituste/väljapanekute.

2026. aasta tegevuste hulka kuuluvad lugejate teenindamine, raamatukogude aktiivne turundamine, elanike digikirjaoskuse koolitamine ja nõustamine, laste lugemisharjumuse kujundamine, täienduskoolituste korraldamine, andmebaasi ja kogude korrastamine, rahvusvaheliste suhete arendamine.

Soov on säilitada raamatukogu kogukonnakeskuse ja kokkusaamise kohana ning toetada ja mitmekesistada inimeste vaba aja veetmise võimalusi läbi erinevate kultuuriürituste ja kirjandussündmuste.

2026. aasta planeeritud tegevuste hulka kuuluvad:

- Rahvaraamatukogude seaduse muutmises kaasaaitamine ja tegevuste toetamine
- Osalemine töögruppides
- Õppereis KOV esindajate ja teiste raamatukogudega Turu linna, et tutvuda raamatukoguteenuste, sh iseteenindusega Turu Linnaraamatukogus ja harukogudes ning arutada Hiiumaa raamatukogude tulevikku, sh uue maja ehitamist
- Raamatukogu tegevuste laiendamine, osaledes erinevatel õppereisidel
- Laste lugemisprogrammide koordineerimine ja arvukad õpitunnid raamatukogus
- Täiskasvanuhariduse propageerimine elanike koolitamisega ning osalemine ETKA Andras tegevustes
- Koostöö teiste maakondade ja välisriikide raamatukogudega (ühisprojektid ja -tegevused)
- Hiiumaa Kirjandusfestivali V peatüki korraldamine ja turundamine oma infokanalites, et jõuda Hiiumaa inimesteni
- Hiiumaa Lastefestivalil osalemine kirjandusliku aardejahiga jt raamatukogu tegevustega
- Uute rahvusvaheliste projektide kavandamine ja taotluste esitamine
- Toetada ja osaleda tegevustes seoses Hiiumaa raamatukogude ühendamisega
- Kärkla raamatukogu 155. sünnipäeva tähistamine